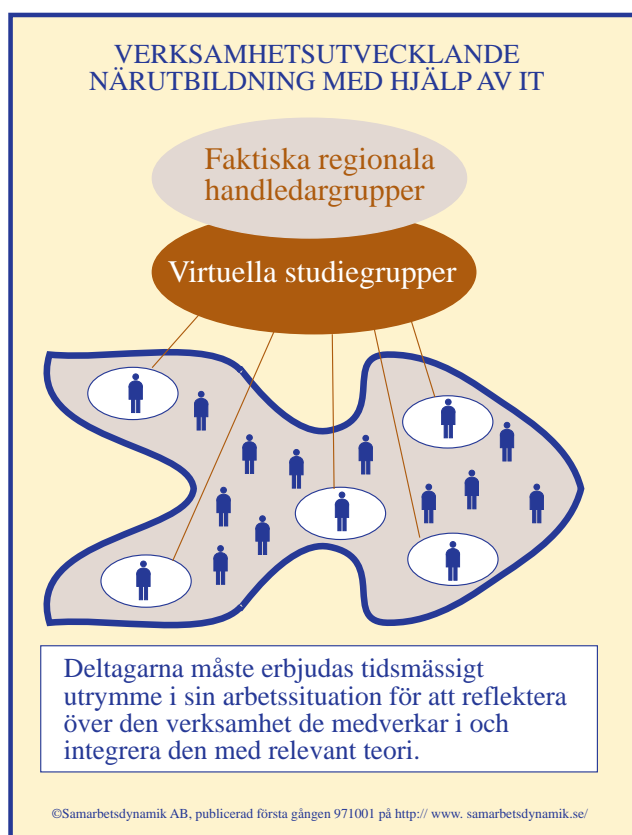

Verksamhetsutvecklande närutbildning med stöd av IT

Kommittén för Kvalificerad Yrkesutbildning skriver i ett PM 1996-05-02 att målet med den försöksverksamhet de tänker starta är att bidra till att tillgodose arbetslivets behov av kompetens för en modernt organiserad produktion av varor och tjänster. De önskar att utbildningen skall förenas med en praktisk inriktning med fördjupade teoretiska kunskaper. Den skall delvis ha formen av ett lärande i arbete på en arbetsplats och integrera teori och praktisk tillämpning i projekt och problembaserad inläring.

Denna integrering av praktik och teori är helt i linje med de synpunkter som forskare och andra företrädare för fram när det gäller framtidens lärande i arbetet. Mycket talar för att denna

integrering egentligen handlar om att den enskilde skaffar sig ett ökat verksamhetskunnande, dvs får ett större sammanhang i hur olika insatser samverkar och hur det blir som det blir när man gör som man gör. Först då kan man som medarbetare självständigt medverka till att samordna och effektivisera verksamheten och känna delaktighet i den.

Av kommitténs PM framgår att detta nya kunnande inte enbart kan erhållas genom traditionella skolformer, dvs i kurser och utbildningar vid sidan av arbetsplatsen. Den utbildning som skall till måste integreras i arbetet för att göra det önskade lärandet möjligt. Den leder då också till verksamhetsutveckling i de verksamheter där den pågår. För att täcka detta behov talar man ofta om möjligheterna till distansutbildning genom IT. Distansutbildning är då emellertid ofta en kopia av traditionell utbildning fast på distans och uppfyller inte kraven på lärande i arbetet och heller inte på att skapa sammanhang och helhet i arbetssituationen.

IT skapar de nya förutsättningarna

Erfarenheterna visar att det egentligen behövs en helt ny utbildningsform som starkt skiljer sig från de gamla. Det krävs en slags arbetslags- eller verksamhetsbaserad utbildning på jobbet där man direkt kan få tillgång till samtal och resonerang med arbetskamrater, chefer, kvalificerade handledare och övriga deltagare för att reflektera över och lära sig mer om den praktik man medverkar i - se vår abonnemangsrapport 52, "Inte kan väl jag. Jag är ju bara ett vårdbiträde!", av Anders Hedgren, Fredrik Lundqvist och Nina Skoglund, dec-95

Utbildningen som beskrivs i denna rapport utgår från deltagarens praktik och inte från lärarens teori. Denna utbildning kräver en helt annan närhet till arbetet och att man som handledare är beredd att börja samtalen i deltagarens egen verklighet och inte i den egna teoribildningen eller erfarenheten. Därför kräver denna typ av utbildning en helt annan bredd av kunskaper och erfarenheter hos handledarna än traditionell utbildning där man meddelar kunskap i ett ämne i taget. Den blir därmed också svår att genomföra i praktiken. Det är tex svårt att samtidigt avsätta tillräcklig tid för alla inblandade och det är svårt att dessutom på samma gång ge deltagarna tillgång till den bredd av handledarkompetens som krävs.

Därför lämpar sig denna typ av utbildning för IT. Deltagaren kan genom IT få kontakt med många olika handledare och andra deltagare på andra orter samtidigt och man kan erbjuda denne ett helt sortiment av olika handledare på en mängd olika områden. Självklart kan IT inte ersätta traditionella seminarier och möten men de praktiska svårigheterna att komma igång kan reduceras så radikalt att denna nya typ av verksamhetsutvecklande utbildning blir möjlig.

Arbetsformen lämpar sig också utmärkt för allianser i ett nätverk där många olika specialiteter och kunskapsområden kan samverka för att erbjuda den handledning som krävs. Utbildningsformen kräver nämligen att handledarna lätt kan mötas för att stämna av sina kunskaper och integreringen av de olika bidragen men att de inte kontinuerligt behöver vara tillgängliga för deltagarna. Att skapa sådana handledargrupperingar av enskilda och självständiga kunskapsföretag i samband med en utbildning av detta slag är således en utmärkt affärspotential för ett lokalt nätverk. Vi kommer att starta ett antal lärprojekt kring denna potential med handledare från Degerfors och angränsande kommuner.